

Ethny (6) uit Guatemala

FOTO: LEGHETVAST

We mogen geen tijd verliezen

De oudpapierbak wacht geduldig op de kalender van 2021. Nog zo'n drie weken. Maar het Liliane Fonds heeft minder tijd.

In een jaar zitten 31.536.000 seconden. Dat is een oceaan van tijd. Zo zou u deze Nieuwsbrief - bij een gemiddelde leessnelheid - tot begin december 2022 maar liefst 43.800 keer kunnen lezen. Ter geruststelling: één keer is genoeg. Als u de boodschap maar onthoudt. Die luidt: er is geen tijd te verliezen in een kinderleven. Even een stilmakende rekensom. Dagelijks komen er zo'n 385.000 kinderen ter wereld. Van Bethlehem tot Boston, van Bangkok tot Bogota. Van alle

pasgeborenen heeft circa vier procent een handicap - meestal een verstandelijke beperking. Zo beginnen dagelijks ruim 15.000 kinderen met een achterstand. Die wreekt zich het hardst in Azië, Afrika en Latijns-Amerika. Ook later in hun jeugd kunnen kinderen een handicap krijgen. De meest voorkomende oorzaken zijn ongevallen en ziektes. Slechte voeding en matige hygiëne vergroten het risico.

Eén zandloperzekerheid: hoe vroeger een kind hulp krijgt, hoe beter. Als hulp (te) lang uitblijft, kan de medische en sociale situatie van het kind flink verslechteren. Dat verkleint de kans op verbetering of herstel. Gelukkig kent het Liliane Fonds de weg in de armste landen. Letterlijk, dankzij onze lokale partnerorganisaties. Zij weten kinderen en hun ouders te bereiken. Dat is niet altijd simpel. Sommige kinderen worden verborgen gehouden, uit schande of

angst voor een vloek. Andere kinderen trekken rond met hun gevluchte of nomadische ouders, wonen in sloppenwijken of afgelegen steden en dorpen.

Dat laatste geldt voor Ethny (6) uit Guatemala, die doof is geboren. Ze woont in een klein stadje aan de Rio Grande. Toen ze zes was, kwam onze partnerorganisatie Rompiendo Límites haar op het spoor. Net op tijd. Inmiddels leren Ethny en haar moeder Dévora gebarentaal - zie ook pagina 2 en 3. Dat kunnen ze dankzij úw gebaar. Dank u wel!

**'Ethny leert
gebarentaal.
Dat kan ze dankzij
úw gebaar!'**

“Ik had dat kind kunnen zijn”

“Als ik geen handicap had gehad, dan was ik uit Europa vertrokken om daar iets te kunnen betekenen.” Nu zet Esther Aalbers zich in Nederland in. Kort portret van een betrokken donateur.

Eerst is er Esther, dan pas de rolstoel. Simpel: een mens is oneindig veel meer dan zijn handicap. Dat bewijst Esther dag in dag uit. Ondanks haar spierziekte maakte ze reizen in Afrika. Zo besloot ze donateur van het Liliane Fonds te worden. “Wat mij heel erg aangrijpt, is dat er veel kinderen worden opgesloten. Zelfs in een kippenhok. Dan denk ik: ‘Als ik in zo’n land geboren was, had ik dat kind kunnen zijn.’ Ja, dat verhaal over dat kippenhok, daar heb ik ontzettend om gehuild. Dat verhaal heeft me vrijwilliger doen worden.” Esther geeft als vrijwilliger voor het Liliane Fonds voorlichting op basisscholen. Haar handicap verbloemt ze niet. “Ik zeg in zo’n klas: ‘Kijk eens naar mijn rolstoel. Hoe denk je dat ik zou functioneren in een arm land?’ Soms sta ik op een beurs of een kerstmarkt. Of ik geef een lezing bij de Ouderenbond.” Wat haar aanspreekt, is de reikwijdte van de hulp die het Liliane Fonds geeft. “Een voorbeeld: de leraar van het jongetje Sempeta in Kenia. Die man is als kind zélf geholpen door het Liliane Fonds en staat nu glunderend en trots voor een klas waarin meerdere kinderen een handicap hebben! Dat raakt me.”

EEN DONATEUR

Vier schitterende schakels

In z'n eentje stelt een schakel weinig voor. Hij krijgt pas betekenis in zijn verbondenheid met andere schakels. Dan ontstaat kracht. Dat geldt ook in het werk van het Liliane Fonds. Vier korte portretten van mensen die schakels zijn: de donateur, de Liliane Fonds-medewerker, de hulpverlener voorbij de horizon en het kind met een beperking.

EEN KIND

Het meisje van het vuur

Haar naam betekent vuur. Maar Ethny (6) uit Guatemala kan brandend hout niet horen knisperen. Ze is doof. Dankzij het Liliane Fonds kan ze wel vuur en honderden andere woorden in gebarentaal zeggen.

Als peuter en kleuter reageerde Ethny op geen enkel geluid. Een arts spoot enkele malen haar oren uit. Zonder succes. Gelukkig raakte partnerorganisatie Rompiendo Límites op de hoogte van haar bestaan. Bij een KNO-onderzoek werd onherstelbare doofheid vastgesteld. Met haar zusje bezocht Ethny de basisschool. Overal zag ze pratende monden. Van juf Mirna, van klasgenoten. Maar Ethny snapte er geen jota van. Niemand sprak gebarentaal, wat haar somber maakte. Bovendien had ze weinig vriendinnen. Dankzij het gebarentaalproject van het Liliane Fonds en partnerorganisatie Rompiendo Límites is haar situatie sterk verbeterd. Ethny wint aan levenslust en zelfverzekerdheid. Ook de relatie met haar moeder en jongste zusje, die de gebarentaal eveneens leren, is met sprongen vooruitgegaan. Het gebaar voor vuur? Je veegt met één handpalm en gespreide vingers snel langs je andere hand, van boven naar beneden. Alsof je een lucifer langs een doosje strijkt. Zo kan de vonk van contact in Ethny's leven overslaan naar iedereen in haar omgeving. dat hij echt aandacht voor me heeft.”

EEN MEDEWERKER

“Het is de lange adem waard”

Kun je in het verkeerde werelddeel geboren worden? Bij Wolt Bodewes zou je dat gaan vermoeden. Gek is ie, van Latijns-Amerika. Dankzij zijn werk bij het Liliane Fonds heeft hij elke dag contact met dit werelddeel, waar we circa 5.750 kinderen helpen.

Na zijn universitaire studies Economie en Ontwikkelingsstudies woonde, werkte en reisde Wolt in Costa Rica, Peru, Nicaragua, Bolivia, Argentinië en Brazilië. Hij was vooral bij ontwikkelingsprojecten betrokken. Toch vergat hij nooit zijn Hollandse herkomst. In Bolivia begon hij zelfs een stroopwafelbakkerij. Sinds zomer 2020 is hij bij het Liliane Fonds adviseur organisatieontwikkeling voor Latijns-Amerika. “Zinvol, mooi werk”, zegt hij. Wolt is onder meer betrokken bij het driejarige project in Guatemala waarbij dove kinderen en hun ouders gebarentaal leren. Een van de deelnemers is Ethny - zie ook voorpagina. “Ik zag een filmpje met Dévora, haar moeder. Ze vertelde dat ze dankzij gebarentaal voor de eerste keer tegen haar dochter had kunnen zeggen dat ze van haar houdt. Zo'n zin komt wel binnen. Ik ben zelf vader, kan me levendig voorstellen wat dat betekent.” Wolt benadrukt dat het project meer omvat dan gebarentaal leren. “Samen met partnerorganisatie Rompiendo Límites zetten we ook in op *advocacy* [belangenbehartiging - red.]. Van ouders aanmoedigen om zich in netwerken te organiseren tot aan overheden wijzen op hun verantwoordelijkheid. Het vergt een lange adem, maar dat is het waard.”

De klok in Guatemala loopt acht uur achter op die in Nederland. Maar het onderwijs aan kinderen met een beperking vele jaren. Het Liliane Fonds helpt bij de inhaalslag. Gonna Rota vertelt.

Als Friezin is ze vertrouwd met vlakke. Maar bergen verzetten kan ze ook: al elf jaar werkt Gonna Rota in Guatemala. Als consultant voor het Liliane Fonds draagt ze onder meer zorg voor het gebarentaalproject in het bergachtige zuidoosten. Het is een van de armste streken van het land. “Veel hitte, watertekorten, misoogsten. De pandemie maakt de ellende groter. Angst, bijgeloof en wantrouwen naar de overheid zijn groot.” Als gevolg van COVID-19 zijn de scholen al bijna twee jaar dicht. De oplossing voor dove kinderen: dagelijks thuisonderwijs, met behulp van tablets. “Met partnerorganisatie Rompiendo Límites hebben we lesmateriaal voor gebarentaal ontwikkeld. Ook zijn twee instructeurs opgeleid.” Eenmaal per maand brengen deze gebarentaaldocenten een bezoek aan de deelnemende gezinnen. De twee zijn zelf ook doof. “Dat is belangrijk. Je wilt dove kinderen integreren, maar ze ook vertrouwd maken met de eigen cultuur van doven - grappen, gewoonten, gezegden. Dat kunnen dove docenten het beste overdragen.” Onvoorzien heeft de pandemie ook een gunstig effect, weet Gonna. “De tablet thuis trekt de aandacht van het hele gezin. Iedereen wil kijken. Zo bevordert je het draagvlak voor gebarentaal. Het maakt een doorslaand succes van dit project.”

“Het is een doorslaand succes”

EEN PARTNER

Bij uw hulp horen gezichten

Vijf van de duizenden kinderen die we dankzij u kunnen helpen.

Jojie

Zijn moeder schaamde zich voor Jojie (8). Hij heeft een waterhoofd. Zien en bewegen kosten hem moeite. Een van onze Filippijnse partnerorganisaties kwam hem op het spoor. Nu krijgt hij therapie, heeft leren lopen en volgt speciaal onderwijs. Zijn moeder veranderde in voorvechtster van rechten voor kinderen zoals Jojie.

BIJDRAGE € 170,11 voor therapie, onderwijs, aanpassingen in huis

Rosa

Sinds haar geboorte leeft Rosa (4) uit Bolivia in opvanghuizen. Haar ouders zijn alcoholisten. Rosa, die erg onzeker is, heeft een lichte verstandelijke beperking. Ze gaat naar school en leert communiceren. Zo is ze minder eenzaam. Het opvanghuis heet Het Grote Hart.

BIJDRAGE € 170,22 voor schoolkosten

Lakshmish

De hersenbeschadiging van Lakshmish (8) uit India bemoeilijkt zijn bewegen, praten en leren. Ook zijn vader heeft een handicap. De rijkssteun gaat op aan medicijnen. Sinds een jaar krijgt Lakshmish fysiotherapie. Vader is nu lid van een lotgenotenorganisatie. Het isolement van het gezin is doorbroken!

BIJDRAGE € 74,85 voor fysiotherapie

Cionta

Cionta (11) uit Indonesië is blind. Vóór de pandemie volgde hij speciaal onderwijs. Op school leerde hij braille en verpandde zijn hart aan een xylofoon. Tijdens de lockdown mag hij het instrument thuis gebruiken. Via de telefoon houdt de school nu contact met hem. De xylofoon brengt vrolijkheid in huis.

BIJDRAGE € 55,50 voor kosten onderwijs

UITGELICHT

Esther

Op haar derde viel Esther (16) uit Kenia in open vuur. Het veroorzaakte forse brandwonden aan hoofd en rechterhand. De littekens maakten praten en handbewegingen lastig. Pas op haar achtste volgden plastische chirurgie en revalidatie. Sindsdien gaat het goed. Haar ongeluk heeft haar zelfs ellende bespaard. In afwijking van tradities in de Masai-cultuur is Esther niet besneden of vroegtijdig uitgehuwelijkt.

BIJDRAGE € 64,95 voor plastische chirurgie en revalidatie

Gezondheid en revalidatie

Onderwijs

Transport en communicatie

Werk en inkomen

Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten

Bestel nu uw Gouden Boekje en geef straks een gouden geschenk

"Ik kom je oren lenen", zegt Ethny. "Omdat ik niet goed kan horen." Zo begint ons nieuwe Gouden Boekje 'Ethny praat met haar handen'.

Het boekje vertelt het verhaal van een slim meisje uit Guatemala dat door haar doofheid met niemand echt contact kan maken. Zelfs niet met haar moeder. Over de stille wereld waarin ze opgroeit, de eenzaamheid en het verdriet dat ze hierdoor vaak voelt. En over hoe ze zich niet laat beperken door haar handicap, dankzij een lieve juf die haar en haar moeder leert hoe ze, met hun handen, toch met elkaar kunnen praten.

Samen lezen en luisteren

Komt u dat bekend voor? Dat is niet toevallig, want het verhaal van dit Gouden Boekje is gebaseerd op de echte Ethny, over wie u in deze Nieuwsbrief meer leest. We vertellen haar verhaal nu ook in een ontroerend luister- en prentenboek. 'Ethny praat met haar handen' is het derde deel in een serie Gouden Boekjes van het Liliane Fonds. Eerder verschenen ook 'Sempeta wil maar één ding worden' en 'Aisha geeft nooit op!'.

Het verhaal is geschreven door de bekroonde schrijver Annemarie Haverkamp. Emanuel Wiemans tekende voor de kleurrijke, vrolijke illustraties en het luisterboek wordt voorgelezen door Fedja van Huêt, ambassadeur van het Liliane Fonds. Het fantasierijke verhaal is leuk om samen te lezen of te beluisteren met uw (klein-)kinderen of om cadeau te doen aan jonge lezers. Zo leren zij ook iets van dit mooie verhaal.

ONTVANG HET GOUDEN BOEKJE THUIS

Bij een eenmalige donatie vanaf € 7,50 via de actiewebsite ontvangt u dit mooie kinderboek thuis én helpt u kinderen zoals Ethny. Ga nu naar www.lilianefonds.nl/goudenboekje, doneer en ontvang het Gouden Boekje cadeau.

Wanneer u voor 20 december doneert is het Gouden Boekje nog op tijd voor onder de kerstboom. We hebben een beperkte oplage dus wacht niet te lang!

Een lot uit de loterij voor kinderen in Tanzania

Het Liliane Fonds is sinds 2008 vaste beneficiënt van de Nationale Postcode Loterij. Deze steun maakt jaarlijks een enorm verschil voor vele duizenden kinderen en jongeren met een handicap. Zoals in Tanzania.

In delen van Tanzania heerst bijgeloof over albino's, mensen met weinig pigment en daardoor een lichte huid. Kinderen met albinisme worden buitengesloten en in het ergste geval verminkt of vermoord. Dankzij een extra bijdrage van de Nationale Postcode Loterij konden wij, samen met Human Rights Watch en onze lokale partnerorganisaties, het dagelijks leven van kinderen met albinisme verbeteren. Door onder andere directe steun te bieden aan deze kinderen en hun families, lokale voorlichtingscampagnes te houden en de capaciteit van onze lokale partners te versterken. Het verhaal van Winfreda en Judith op onze website is hiervan een goed voorbeeld.

De grootste winst van dit project is misschien wel dat mensen met albinisme meer worden geaccepteerd. Mede dankzij de steun van de Nationale Postcode Loterij, en iedereen die meespeelt!

Te gast op school

Wist u dat op basisscholen door het hele land kinderen gastlessen krijgen over het Liliane Fonds?

Die lessen worden gegeven door onze geweldige vrijwilligers; belangeloos maken ze kinderen bewust van hoe leeftijdsgenootjes met een handicap in ontwikkelingslanden leven. De lessen zijn leerzaam en interactief: met een speciale ontwerpbox gaan kinderen zelf aan de slag.

Lijkt het u leuk om ook als gastspreker van het Liliane Fonds voor de klas te staan? Mooi! Want voor het geven van gastlessen op basisscholen zoeken we extra vrijwilligers. Met name in de provincies Zeeland, Gelderland en Utrecht maar ook als u elders woont, zijn we erg blij met uw hulp.

Als u belangstelling heeft en meer wilt weten over het geven van gastlessen, bel dan Roos van Boekel op 073 518 94 20 of stuur een e-mail naar rvboekel@lilianefonds.nl.

De dromen van Jane zijn geen bedrog

Jane uit de Filippijnen

Het levensverhaal van Jane Derecho (28) uit de Filippijnen is nog niet verfilmd. Maar de vingers van een scriptschrijver zouden gaan jeuken bij het horen van haar belevenissen. "Ik wil kinderen met een beperking inspireren." Een hartverwarmend verhaal uit Arizona.

Arizona?! Ja, sinds oktober 2021 woont en werkt Jane in die Amerikaanse staat. Nog preciezer: in Teec Nos Pos, een dorpje van achthonderd zielen. Het ligt op cactusworp afstand van Four Corners, het drukbezochte vierlandenpunt waar Arizona, Utah, Colorado en New Mexico samenkomen. "Maar als je hier uit het raam kijkt, zie je eindeloosheid", zegt Jane. "Er is vrijwel niets. Saai? Nee. Ik vind het fijner dan de drukte van de stad. Sowieso is dit een bijzonder gebied. Hier liggen grote reservaten voor *native Americans*, onder wie de Apachen, Navajo's en Hopi."

Als *special education teacher* geeft Jane les op de Red Mesa Unified District School. Die telt zowel leerlingen mét als zonder handicap. "Ik stond er vanaf dag één voor de klas. Met een jetlag. Maar het bevalt! Ik heb een contract voor drie jaar, dat met twee jaar verlengd kan worden." Hamvraag: hoe raakt een jonge vrouw uit de Filippijnen in dit ruige berg- en woestijnlandschap verzeild?

Ze lacht opnieuw: "Ik ben nieuwsgierig, wil de wereld zien. Voor veel Aziaten is dit land nog altijd The American Dream. Ook voor mij. Als ik iets wil, dan kan niets me tegenhouden. Ik geef nooit op." Dat klopt, weet het Liliane Fonds. Toen Jane zes was, ging ze hinkend door het leven. Wat ontbrak? Een linkeronderbeen, zelfvertrouwen en zicht op toekomst. Dankzij het Liliane Fonds kreeg ze een beenprothese - "Die gaf me superpower!" - en revalidatie.

'Wat ontbrak? Een linkeronderbeen, zelfvertrouwen en zicht op toekomst.'

Coolest Teacher

Sindsdien maakt Jane grote hink-stap-sprongen in het leven. Ze volgde universitaire studies in de Filippijnen en - dankzij een beurs - in Maleisië. Ook reisde ze met haar beenprothese in Azië rond, van India tot Japan en van Myanmar tot Zuid-Korea. Europa staat op haar verlanglijstje. "Mountains, rivers, oceans: nothing can stop me", zegt ze opgewekt. Die mix van temperament en toewijding heeft ze ook in haar werk: "In Kuala

Lumpur [hoofdstad van Maleisië - red.] gaf ik op een gewone basisschool vier jaar les aan een groep kinderen met een beperking. Ik was er de eerste *special needs teacher*. Een pittige tijd. Ik won de Coolest Teacher Award, maar zag ook hoeveel vooroordelen er nog bestaan. Veel collega-docenten zien kinderen met een beperking op voorhand als dom. Ik heb veel moeten bevechten."

Grootste droom

Tijdens het FaceTime-gesprek met Jane klinkt regelmatig de bel van haar kamerdeur. Nee, eenzaam is ze niet in Arizona. "Er werken nog tien Filippijnse leerkrachten op de school. Sommige ken ik nog van de universiteit. Ook bel ik elke dag met mijn moeder. Zij is belangrijk voor me. Ze heeft me altijd aangemoedigd in m'n plannen. 'Just go!', zei ze, toen ik deze baan kon krijgen."

Als ze over Route 160 westwaarts zou rijden, is ze na 1.117 kilometer in Hollywood. Toch ligt Janes geluk niet in de sprookjeswereld maar in de echte wereld: "Na Arizona wil ik terug naar de Filippijnen. Daar kan ik mededirecteur worden van een school voor kinderen met een beperking. Ik ken de vrouw die de school nu leidt. Maar mijn grootste droom is mijn eigen school voor kinderen met een handicap oprichten." Wedden om een Oscar dat het haar gaat lukken?

COLOFON

Stichting Liliane Fonds | Havensingel 26 | 5211 TX 's-Hertogenbosch | Nederland
GRATIS INFOLIJN: 0800 - 7 800 800 | T 073 518 94 20 | F 073 518 94 21
voorlichting@lilianefonds.nl | IBAN: NL08 RABO 0303 0800 00 BIC-code: RABONL2U
ISSN 1383-0066 | RSIN 0073 76 327 | Ontwerp: Oranje boven, 's-Hertogenbosch
► Volgend nummer: februari 2022

WWW.LILIANEFONDS.NL

Volg ons op:

Wij gebruiken uw gegevens om u te informeren over ons werk. Als u hier geen prijs op stelt, kunt u dit schriftelijk melden bij het Liliane Fonds.

Wij worden gesteund door

Algemeen Nut Beogende Instelling

